

Genbesøg og refleksioner over vores lærerplanstemaer 2022.

Efter coronapandemien er vi næsten tilbage i vores normale hverdag, som den så ud inden pandemien og vi arbejder nu igen i de små grupper på stuerne. Vi har besluttet, at vi fra august måned inddeler børnene i grupper efter alder og udviklingstrin, i henholdsvis vuggestuen og børnehaven. Dette for at målrette vores lege, aktiviteter, få nærvær og fordybelse samt understøtte relationer mellem børnene. Børnene inddeles i 3 grupper på hver stue en "lillegruppe" en "mellem gruppe" og en "storgruppe" som er sammen fra ca. kl. 9.15 til efter frokost. I dette tidsrum, vil der foregå planlagte legeaktiviteter, der tager udgangspunkt i, hvad der optager børnene samt, hvilke læreplanstemaer der er i spil. Efter frokost, er børnene sammen på tværs af alder og udvikling i store og små fællesskaber/ grupper, alt efter børnenes legerelationer samt, hvad de er optagede af.

Pædagogerne bruger deres forberedelsestid til planlægning i formiddagstimerne en uge frem og udarbejder, ved ugens udgang et refleksionsark over en af aktiviteterne. Med denne systematik er målet, at styrke legerelationerne, børnefællesskaberne, børnenes kompetencer og færdigheder samt understøtte deres trivsel, læring, udvikling og dannelse.

På vores pædagogiske dag d. 25 marts brugte vi dagen på at genbesøge de 6 lærerplanstemaer:

- Alsidig personlig udvikling.
- Kommunikation og sprog
- Krop, sanser og bevægelse
- Kultur og æstetik
- Natur, udeliv og science
- Social udvikling

I grupper på tværs af institutionen drøftede vi, de overordnede pædagogiske mål for hvert lærerplanstema samt, hvordan vi i praksis arbejder med temaerne i henholdsvis vuggestuen og børnehaven. Vi har forsøgt at beskrive det vigtigste i vores pædagogiske arbejde og er opmærksomme på, at de forskellige temaer overlapper hinanden i hverdagens rutiner, lege og aktiviteter.

God læselyst.

Bettinna

Alsidig personlig udvikling.

Alsidig personlig udvikling handler om den stadige udvidelse af børns erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Indsatsen i arbejdet med børns alsidige personlige udvikling er afgørende for, at barnet oplever et godt børneliv her og nu og for at skabe gode forudsætninger for livet på sigt.

- Livsduelighed – forstået som barnets relation til sig selv, herunder følelsesmæssig udvikling.

- Engagement og deltagelseskompetence – forstået som barnets relationer til andre, fx pædagogisk personale og børnegruppen
- Gåpåmod – forstået som barnets relation til sin omverden (Eva Instituttet)

Alsidig personlig udvikling; Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund. Det pædagogiske læringsmiljø skal ligeledes understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering. (§3 i bekendtgørelsen om pædagogiske mål og indhold i seks læreplanstemaer)

Praksis for de 0-2 årige:

- Vi ser det enkelte barns kompetencer samt, hvor barnet er i sin udvikling. Det gør vi ved at anerkende barnet for, hvad det er, samt benævne barnets initiativer.
- Vi ser barnets intension bag barnets handlinger.
- Barnet i vuggestuen ser og lærer meget af de andre børn. De spejler sig i hinanden og vi støtter det enkelte barn i, at turde begå sig i fællesskabet.
- Vi udfordrer børnene i deres nærmeste udviklingszone, med fokus på deres motoriske udvikling.
- Fælles oplevelser giver en fælles reference, som viser sig positivt i børnenes relationer til hinanden
- Vi har fokus på sproget, da det er nøglen til deltagelse i fællesskabet.
- Vi har fokus på, hvor og hvordan barnet skal støttes og guides.
- Vi stiller os til rådighed samt skaber læringsmiljøer, hvor barnet trygt kan og tør eksperimentere og udfolde sig, og på den måde får skabt tillid til sig selv og andre samt kan komme til at føle sig som en naturlig del af - og er accepteret af fællesskabet.
- Vi guider barnet, benævner det og dets handlinger, samt det omkring barnet, samtidig med at vi har fokus på at se, følge og bekræfte barnet.
- Vi samarbejder med forældrene for at kunne understøtte og skabe en sammenhæng i hverdagen, så hverdagen bliver så forudsigelig og tydelig samt så genkendelig som muligt for børnene.

Praksis for de 3-5 årige:

- Vi er i tæt kontakt med forældrene for at kunne understøtte og skabe en sammenhæng for barnet i hverdagen, så de forskellige arenaer bliver mere tydelige og genkendelige.

- Vi ser det enkelte barns kompetencer samt hvor barnet er i sin udvikling. Vi anerkender barnet for, hvad det er.
- Vi stiller os til rådighed og er opmærksomme på, at alle børn bliver set og hørt, fulgt og bekræftet.
- Vi har fokus på sproget, da det er nøglen til deltagelse i fællesskabet.
- Vi har fokus på, hvor barnet skal støttes og guides.
- Vi støtter barnet i, at håndtere konflikter, ved at den voksne er der og hjælper med at sætte ord på det, der er svært i konflikten samt give barnet nye handlemuligheder.
- Vi støtter barnet, i at mærke, hvornår der er brug for, at sige til eller fra eller brug for en pause, hvis barnet f.eks. mærker, at det er træt.
- Vi arbejder med low arousal, hvor vi støtter barnet i at gå videre i samspil med de andre børn, på barnets præmisser.
- Tryghed og nærvær er essentielt i vores arbejde.
- Vi følger barnets intension/ spor.
- Vi benævner barnet, sætter ord på barnet og dets initiativer og støtter dermed også børn, der har sproglige udfordringer.

Kommunikation og sprog

Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale. Det centrale for børns sprogtiltagelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.

Kommunikation og sprog – Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mulighed for at udvikle sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden. Og at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber. (§ 7 i bekendtgørelse om pædagogiske mål og indhold i seks læreplanstemaer)

Praksis for de 0-2 årige

- I denne gruppe har vi fokus på, kontinuerligt at benævne og italesætte handlinger, objekter, følelser. Dette sker bl.a. igennem UGLE- metoden, hvor vi holder *udkig, giver tid og lytter*, således, at vi understøtter børnenes egne initiativer og kobler sprog på deres handlinger.
- Vi er derudover meget opmærksomme på gentagelser. Dette sker både i form af dagligdagsprog, men også igennem rim, remser og sange samt aktiviteter, der understøtter både stavelser og ordforråd.

- Vi benytter os af fagter og tydelig mimik for, at lære børnene, at aflæse andre, fordi det vi sanser, bliver en del af det, vi kan huske og lære. På den måde er vores krop et springbræt til læring, dette giver os som dagtilbud en særlig mulighed for at understøtte børns udvikling og ikke mindst deres evner for læring senere i livet. Her grundlægger vi vores forståelse af verden gennem kropslige oplevelser.
- En vigtig del af, at understøtte barnets kommunikation er også, at anerkende barnet for det de kan og kommunikere på deres niveau.
- En forudsigelig hverdag, med små grupper, hvor der er ro til, at lære og lytte, tid til at blive set og hørt, fulgt, bekræftet og guidet.

Praksis for de 3-5 årige.

- I denne gruppe arbejder vi ligeledes meget med at benævne og italesætte handlinger, objekter og følelser. Dette sker også igennem UGLE- metoden hvor vi *holder udkig, giver tid og lytter*, således at vi understøtter børnenes eget initiativ og kobler sprog på deres handlinger.
- Legen er helt central i hverdagslivet her i institutionen, hvor vi om formiddagen tilstræber, at være i små grupper, så der er plads til, at hvert enkelt barn kan byde ind i fællesskabet samt blive set, hørt, fulgt og bekræftet.
- Vi benytter lege manuskripter, hvis der er behov for en ramme. I legene er vi selv med og bruger tydelig mimik, og tilsvarende semantik til legen, for at understøtte kommunikationen.
- En vigtig del af, at understøtte barnets kommunikation, er også, at anerkende barnet for det de kan og kommunikere på deres niveau.
- Vi fortæller historier, hvor børnene er medfortællere til opdigtede historier.
- Vi sidder i faste grupper til frokost, hvor vi taler sammen under spisningen om f.eks. maden vi spiser.
- Vi øver konflikthåndtering ved at sætte ord på de frustrationer/ den uretfærdighed barnet oplever har overgået det.
- Vi danser og synger med på sange – rim med rytme.

Krop, sanser og bevægelse

Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel. Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden samt følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen.

Krop, sanser og bevægelse: Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder, at bruge kroppen på. Det pædagogiske læringsmiljø skal ligeledes understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Praksis for de 0-2 årige:

- Vi synger og bruger kroppen gennem fagtesange, massage og sanslege. Dette for at barnet mærker sig selv, lærer hvad, der føles rart og man bliver glad af, samt, hvad man kan med sin krop. Vi hjælper og guider børnene ved f.eks. at bruge stemmeføring, som kan hjælpe med enten at komme i høj eller lav arousal.
- Vi fokuserer, hver dag, på selvhjulpethed blandt andet igennem bleskift, tøjskift i garderobe og hjælper/ lader barnet selv hjælpe til, med at tage tøj på i garderoben og efter lur.
- Motorikken bliver bl.a. udviklet på ture, hvor børnene kan klatre i træer, fægte med pinde, fodre ænder i vandkanten samt mærke på en regnorm og hoppe i vandpytter. Derudover har vi alrummet, hvor vi kan bygge sanse og motorikbaner for børnene. Legepladsen er endnu et sted, hvor barnets motorik udfordres; på rutsjebaner, gynger, klatring og kørsel på motorcykler.
- Vi voksne bestræber os på, at være meget tydelige med vores ansigtsmimik og kropssprog.
- Vi lærer børnene at mærke efter, om de for eksempel er sultne, tørstige, fryser eller skal på toilettet. Så de lærer, at mærke efter, hvad de har behov for.

Praksis for de 3-6 årige:

- Vi laver yogaforløb ude og inde, som bringer barnet i ro og barnet sanser og mærker egen krop, samt hvad den kan og ikke kan.
- Via selvhjulpethed styrkes de motoriske færdigheder og dermed også barnets selvværd, vi tilskynder og opmuntrer barnet til selv, at forsøge, at tage tøjet af og på.
- Når vi tager på ture øves barnet i at gå i en større gruppe, og lærer at orientere sig i trafikken, ved f.eks. at kigge om der kommer biler, og vente på der bliver grønt.
- Vi lærer børnene at mærke efter, om de for eksempel er sultne, tørstige, fryser eller skal på toilettet. Så de lærer at mærke efter/ registrere, hvad de har behov for.
- Vi synger og bruger kroppen gennem fagte-sange, massage, dans og sanslege, således at barnet mærker dets egen krop, samt hvad kroppen kan. Derudover mærker barnet ligeledes, hvad der føles rart og giver glæde
- Vi bruger også vores sanser, når vi skal spise; vi taler om maden, lugter til den, kigger på den og smager på den.
- På legepladsen har børnene muligheder for at udfordre sig motorisk og opleve deres styrker og begrænsninger.
- Vi voksne er bevidste om, hvordan vi bruger vores kropssprog, f.eks. går vi i børnehøjde i konflikthåndteringssituationer og er, også i disse situationer, bevidste om, at børnene spejler sig i os.

Kultur æstetik og fællesskab

Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet. Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.

Vores læringsmiljøer har fokus på, at børn kan møde nye sider af sig selv og få mulighed for at udtrykke sig på forskellige måder og på den måde forstå deres omverden.

Kultur, æstetik og fællesskab "flyder" gennem en daginstitution, som en flod gennem et landskab.

Vi har her valgt at beskrive vores fokus på: ture ud af huset, madkultur og traditioner.

Kultur, æstetik og fællesskaber – Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier. Og at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, så børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier. (§ 13 i bekendtgørelse om pædagogiske mål og indhold i seks læreplanstemaer)

Praksis for 0-2 årige:

- Vi benytter os af piktogrammer og visuelle billeder til, at overskueliggøre dagen for børnene.
- Når vi er på ture i naturen, samler vi bl.a. grankogler, pinde og blade som vi bruger til kreative forløb/ aktiviteter. Et fælles tredje der samler børnegruppen.
- Vi maler og laver collager, med det vi har fundet i naturen. Det skaber en sammenhæng og en rød tråd i dagens aktivitet.
- Vi tager til stranden og finder sten, som vi maler. Vi samler kastanjer, til at lave kastanjedyr.
- Vi bruger årstiderne som pædagogiske rum; med sne om vinteren, kigger efter forårstegn som blomster, der spirer om foråret, og leger med vand om sommeren samt mærker sandet imellem tæerne på legepladsen og om efteråret, samler vi f.eks. blade og tager dem med hjem.
- Vi benytter os af de kulturelle tilbud der er i nærmiljøet, som Anemone Teateret, biblioteket, rytmik på Karens minde og Zoo, samt selvfølgelig Vestre kirkegård, som vores legeplads grænser op til og hvor vi har fået sat havelåger i hegnet, så vi nemt kan komme ind og lege der. Det skaber muligheder for nye oplevelser på tværs af køn, alder og kulturer. Vi kan herefter lave billeder med det vi har fundet, det styrker børnenes kreative sider.
- Vores madkultur vægter vi højt og har fokus på, at der er en god kultur og stemning omkring spisebordet. Der er fællesskab omkring måltidet, som giver rum og mulighed for en sanselig oplevelse og dialog børn og pædagoger imellem.

- Vi sætter ord på, hvad vi spiser og hvor det kommer fra. Vi tilpasser dialogen til den aldersgruppe vi taler med.
- Hver morgen holder vi morgensamling på hver stue i vuggestuen, hvor vi alle er samlet og kan se og høre hinanden. Børnene får øvet sig i sprog, sociale relationer, række tallerkenen med mad videre til hinanden samt synge forskellige sange. Det ser vi som den gode start på dagen.
- Traditioner; vi markerer: Påske, Jul (hvor vi går i kirke med de store), Fastelavn, fødselsdage, sommerfest, forældrekafe, bedsteforældredag.

Praksis for 3-5 årige:

- Hver dag har vi samling kl. 9.30 hvor alle børn og voksne samles i små grupper, på hver stue. I samlingen tales om dagens aktiviteter og vi lytter til hinandens fortællinger, vi synger også sammen. Vi benytter os af piktogrammer og visuelle billeder til at overskueliggøre dagen for børnene.
- Vi bruger årstiderne som pædagogisk rum; Vi leger i sneen om vinteren, kigger efter forårstegn som blomster, der spirer om foråret, leger med vand om sommeren samt mærker sandet imellem tæerne på legepladsen og vi samler blade om efteråret.
- Naturens materialer lægger op til brug af den frie fantasi og når vi er på ture, samler vi også grankogler, pinde, blade m.m., som vi bruger til kreative forløb/ aktiviteter. Et fælles tredje, der samler børnegruppen.
- Vi maler og laver collager med det vi har fundet i naturen. Det skaber en sammenhæng og en rød tråd i dagen. Vi tager f.eks. til stranden og finder sten som vi maler. Vi samler kastanjer, til at lave kastanjedyr eller spiser spise kastanjer.
- Vi benytter os af de kulturelle tilbud der er i nærmiljøet, som Anemone Teateret, biblioteket, rytmik på Karens minde og Zoo, samt selvfølgelig Vestre kirkegård, som vores legeplads grænser op til og hvor vi har fået sat havelåger i hegnet, så vi nemt kan komme ind og lege
- Det skaber muligheder for nye oplevelser på tværs af køn, alder og kulturer. Vi kan herefter lave en historie/fortælling, som vi kan tegne eller male for, at skabe indtryk til udtryk.
- Vi vægter højt, at der er en god kultur og stemning omkring spisebordet. Der er fællesskab omkring måltidet. Måltidet giver rum og mulighed for en sanselig oplevelse samt dialog børn og børn imellem og mellem pædagoger og børn.
- Vi sætter ord på, hvad vi spiser og hvor det kommer fra. Vi differentierer vores dialog ud fra, hvilken aldersgruppe vi taler med.
- Under måltidet øver børnene sig i turtagning og på at lytte til hinanden samt tale pænt om maden, som Connie og Gitte i køkkenet, har lavet til os.

Natur, udeliv og science

Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, kropslig, social og kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke og analysemåder. Men naturen er også et grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem mennesker, samfund og natur.

Natur, udeliv og science: Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen. Det giver børnene mulighed for, at opleve menneskets forbundethed med naturen, og giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling. Det pædagogiske læringsmiljø skal ligeledes understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om

årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed. (§ 11 i bekendtgørelse om pædagogiske mål og indhold i seks læreplanstemaer)

Naturen som læringsrum mindsker konflikter, der er højt til loftet, som er godt for alle de børn, som trives bedst udenfor. Det giver børn frihed 😊 Vi ønsker, for alle børnene i institutionen, at styrke deres lyst til, at udforske naturen således, at de får respekt for naturen samt interesse for planter og dyr.

Det gør vi sammen med børnene ved at:

- Være forsigtige og stille så vi ikke skræmmer et lille egern eller følge en edderkop ud, der er faret vild.
- Tale med børnene om, at vi er en del af noget større.
- Give børnene en forståelse for, at naturen er levende, både dyr og planter.
- At vi ikke smider skrald i naturen.
- "Vi skal passe på naturen" – ikke ødelægge.
- "Jord til bord" – Vi bruger vores lille køkkenhave, her er der opmærksomhed på planter og sammenhæng.
- Lære børnene, hvordan forskellige cirkulære systemer hænger sammen, såsom vand, skrald, planter, f.eks. ved, at plante frø og vande dem og lade dem få sol. Vi ser også på, hvad der sker med blomster som plukkes og ikke længere får næring fra jorden.
- Lære børnene, at se muligheder i affald, så man kan skabe nyt fra det, f.eks. ved at lave legetøj eller andet børnene kan bruge til leg.

Praksis for de 0-2 årige:

- Vi har oplevelser udenfor sammen med børnene i alt slags vejr. Vi leger med sand, jord, græs, blade m.m.
- Vi tager på ture på Vestre Kirkegård, på stranden, til Zoologisk Have, Sansehøve m.m., for at finde insekter og andre gode ting.
- Vi taler om naturen og dyrene for derefter, at komme udenfor og observere tingene ude i virkeligheden.
- Vi ønsker at give børnene en forståelse og opfattelse af naturen, hvor børnene kommer ud og bruger sanserne. Fx dufte, se, smage og føle forskellige krydderurter.
- Børnene oplever naturen og vi hjælper dem til, at forstå, at bladene skifter farver og det bliver koldt og når det regner bliver man våd.
- Til måltider taler vi om vejret, taler om årstiden og hvilken beklædning, der passer til og hvorfor, fx regntøj til regnvejr, hue og vanter når det er koldt, solcreme og solhat når solen skinner.

Praksis for de 3-6årige:

- Vi dyrker jorden – jord til bord i vores egen lille køkkenhave. Her dufter, ser, smager og føler vi de forskellige krydderurter.

- Vi tager på ture til Zoologisk Have, hvor vi ser og taler om alle dyrene.
- Vi laver mad på bål, hvor børnene blandt andet er med til at handle ind og skære ud. Børnene ser maden komme i den store gryde og mærker duftene brede sig, når maden står og simrer over bålet, børnene lærer endvidere at have respekt for ild.
- Vi tager ud på ture til skoven, på stranden, til Søndermarken, på Vestre Kirkegård, hvor vi f.eks. ser på frøer, skildpadder, fugle, blomster, finder ting/dyr og laver collager eller andre kreative aktiviteter. Vi har også ture ud i naturen med en pose i hånden, hvor vi samler skrald.
- Vi ser blomster og insekter; ser processen – noget der gror. Vi iagttager og undersøger insekter, snegle, edderkopper m.m.
- Børnene følger med i processerne, hvor vi går ud i naturen og ser på at blomsterne kommer op. Vi køber også blomster og planter dem. Kigger på bladene og ser at de har skiftet farve.
- Og så leges der med vand året rundt.
- Vi genbruger materialer og laver værksteder med "science", hvor vi opfinder ting og bygger f.eks. huse og raketter. Her bruger de lidt begyndende matematisk opmærksomhed ved fx at tælle hvor mange klodser skal der til for at tårnet ikke vælter. Det skal give mening for barnet og være en naturlig del af barnets initiativ.
- Vi vil som mål gerne sige "Vi går ud i naturen" i stedet for på legeplads. Gøre noget ud af de små ting som, at finde ud af hvor de små dyr bor.
- Vi har dage, hvor vi samler skrald på legepladsen eller ude i naturen.
- Vi samler blade og lave kompostbunker.
- Vi bruger naturen (Vestrekirkegård) fx til tur, hvor vi fordyber os i at undersøge, hvad der er omkring os.
- Vi taler om årstider og de forskellige ting, der definerer årstiden. Det kan tydeliggøre overgange.
- Til samling taler vi om vejret, taler om årstiden og hvilken beklædning, der passer til og hvorfor, fx regntøj til regnvejr, hue og vanter når det er koldt, solcreme når solen skinner.
- Forstørrelsesglas står højt på ønskelisten.

Social udvikling.

Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv, at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Social udvikling – Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer. Og fællesskaber, hvor

forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse. (§ 5 i bekendtgørelse om pædagogiske mål og indhold i de seks lærerplanstemaer.)

For alle børn i Børnehuset Bavnehøj gælder det at:

- Vi voksne har ansvaret for, at barnet føler sig som en del af fællesskabet f.eks. hvis de har svært ved, at indgå i lege med de andre børn.
- Vi voksne har fokus på det enkelte barns styrker og kompetencer, så barnets selvtillid og selvværd vokser og børnene får øje på hinanden på en positiv måde.
- Vi voksne skaber de fysiske rammer/gruppedannelser for, at understøtte børnenes sociale udvikling.
- Vi giver dem handlemuligheder til, at løse konflikter på egen hånd.
- Fælles oplevelser styrker fællesskabet: f.eks. samling, ture, kreative projekter.
- Vi voksne kan bruge "Fri for mobberi" for, at styrke fællesskabet og empatien mellem børnene.
- Vi voksne ser, følger og bekræfter det enkelte barn.
- Vi voksne fremgår som gode rollemodeller, ved vores omgang med børnene og hinanden.
- Børnene er opdelt i små grupper, hver formiddag for at styrke de sociale relationer bedst muligt.

Praksis for de 0-2 årige.

- Det er vigtigt, at børnene får en god og tryk start. De voksne skaber muligheder for det, under indkøringen i institutionen, med en primær voksen og en mindre gruppe med børn i tilsvarende alder og udvikling.
- Når barnet er trygt, bliver det inddraget mere i fællesskabet samt lærer de øvrige voksne at kende, for også at være tryk ved dem.
- Vi opdeler børnene i små grupper, hvor vi har fokus på relationer og venskaber.
- Børnene skal få øje på hinanden i fællesskabet og hjælpe hinanden, når de kan. Og det er vores opgave, at hjælpe børnene med at inddrage hinanden i fællesskabet og det gør vi ved, at være på gulvet med børnene, at lege sammen med dem samtidig med at vi ser, følger, bekræfter og guider dem.
- Vi skaber fysiske rammer, som understøtter børnenes leg og dermed deres sociale udvikling.
- **Vi er opmærksomme på barnets intentioner bag dets handlinger.**
- Vi stiller os til rådighed, ved at være på sidelinjen eller deltage i børnenes lege.
- Vi er bevidste om, at vi er rollemodeller for børnene i måden vi er sammen med hinanden på samt vores kommunikation med hinanden.

Praksis for de 3-5 årige.

- De større børn kan hjælpe de mindre på ture og i dagligdagen, således at de store børn oplever ansvar og opnår større selvtillid og selvværd.
- Vi følger børnenes interesser og initiativer og støtter op om deres lege og fællesskaber.
- Vi opfordrer forældrene til, at lave private legeaftaler, for at styrke legerelationer.
- Vi opdeler børnene i små grupper, for at understøtte deres sociale udvikling i trygge rammer.
- Vi guider og hjælper i konfliktsituationer, hvor vi hjælper barnet, med at komme ud af konflikten, med sig selv i behold, for derefter fremadrettet at øve sig i at mestre konfliktsituationer.
- Vi sætter ord på følelser.
- Vi understøtter fællesskabet i den store gruppe, så barnet lærer at begå sig imellem store og små.
- Børn, der er særligt udfordrede guider vi ind i legerelationer, ved f.eks. selv at indgå i legene.
- Vi er opmærksomme på barnets intentioner bag dets handlinger
- Vi motiverer og opmuntrer barnet til spørge om legedeltagelse og hjælper gerne med til at udvide legene, så der er plads til flere roller i legen.
- Vi hjælper barnet med at udsætte egne behov og have blik for fællesskabet f.eks. at vente på tur, lade andre komme før en selv.
- Vi etablerer grupper på tværs af stuerne så børnene får flere sociale øvebaner.